

Oreugde na Droefheid.

EENE KERSTVERTELLING

VAN

W. K. H. MAGENDANS.

TWEEDE DRUK.

Uitgave van de Nederlandsche Zondagschool-Vereeniging.

AMSTERDAM,
HÖVEKER & ZOON.

Dreugde na Droefheid.

EENE KERSTVERTELLING

VAN

W. K. H. MAGENDANS.

TWEEDE DRUK.

Uitgave van de Nederlandsche Zondagschool-Vereeniging.

AMSTERDAM,
HÖVEKER & ZOON.

I. Het huisgezin van den heer Van Bosting.

ijna in het midden van eene flinke, breede straat, in eene voorname stad van ons land, stond een groot heerenhuis. Het trok de aandacht van al degeuen, die er voorbij gingen, door de stoep met drie steenen trappen voor de groen geverfde deur, door zijne hooge ramen, waarvoor zulke prachtige gordijnen hingen en waartusschen 's zomers en 's winters altijd de bloemen even frisch schenen te blijven. Achter het huis lag een tuin met boomen en bloemen, en in een der hoeken van dezen tuin stond een lief priëeltje, dat vooral in den zomer, als het binnenshuis warm was, goeden dienst kon doen.

Ook in het huis zag het er rijk en prachtig uit. Men vond er alles, wat tot sieraad of gemak dienen kon. De ruime kamers waren met allerlei meubelen versierd. In één woord, in de gansche straat was zulk een tweede huis niet aantewijzen.

Hier woonde de heer Van Bosting, een rijk koopman,

die vele schepen had, welke uit verre landen allerlei voortbrengselen aanbrachten, om ze in ons land te verkoopen. Hij had eene vrouw en vier kinderen, van welke het oudste dertien, en het jongste vijf jaar was. Deze kinderen, twee jongens en twee meisjes, waren zijn lust en zijn leven. Aan speelgoed hadden ze geen gebrek, aan mooie prentenboeken ook niet. Wanneer de twee oudsten uit de school thuis kwamen, gingen ze in een bokkenwagen rijden, dat het een lust was om te zien. Voor de twee kleinsten, die nog niet naar school gingen, had de heer Van Bosting eene jufvrouw in huis genomen, om ze al spelende 't een en ander te leeren, met hen te gaan wandelen, en zorg voor hunne opvoeding te dragen.

Nu zou men al licht denken, dat er bijna geen gelukkiger huisgezin op de wereld kon zijn, dan dit, waar men alles volop krijgen kon, en gebrek geheel onbekend was.

En zeker, zoo geld en goed een mensch gelukkig konden maken, de familie Van Bosting zou het geweest zijn.

Toch was ze het niet. Binnen die muren werd nimmer aan God gedacht of zijn Woord gelezen. Bidden deed men er ook niet. En waar dit alles niet geschiedt, is ook geen waar en duurzaam geluk. Alleen de kinderjufvrouw deed in dit opzicht niet met de huisgenooten mee. Zij las gedurig op haar kamer in den Bijbel, en als ze gelegenheid had, sprak ze er ook met de kinderen over. Dit had de vader liever wel niet, maar omdat hij bemerkte, hoe goed de jufvrouw met zijne kinderen kon omgaan, en dezen ook

veel van haar hielden, zag hij het maar over het hoofd, en verbood het haar niet.

Eén van het viertal, een lief meisje van omstreeks negen jaar, was altijd bijzonder oplettend, als de jufvrouw aan 't vertellen was. Geen woord scheen haar te ontglippen, en men kon het aan haar oogen zien, dat haar hart er bij was. En uit de vragen, die Johanna, zoo heette dit meisje, soms deed, bleek genoeg, dat zij over het gehoorde nadacht.

Nu woonde er even buiten de stad eene arme weduwe, vrouw Schuiling genaamd, die dikwijls broodsgebrek had, en dan bij den heer Van Bosting eene aalmoes kwam vragen. Het was eene cerlijke vrouw, die deed wat ze kon, om nog wat te verdienen, en die er altijd wel armoedig, maar toch zindelijk uitzag. Van daar dat ze ook zelden tevergeefs kwam vragen. Ze had één kind, een meisje van elf jaar, dat Mina heette.

Op zekeren dag zat Johanna met haar jongste broertje Willem voor een der hooge ramen te spelen. Ze hadden een bouwdoos voor zich liggen, en waren bezig, uit de verschillende plankjes een huis te maken, iets, dat ze gaarne deden. Ze waren al een heel eind gevorderd. Op het dak na, was het huisje klaar. Maar och arme, daar stoot Willem aan het tafeltje en het gansche gebouw ligt omver. De kleine jongen begint te schreien en is verdrietig, maar Johanna zegt, dat hij maar stil moet zijn, ze zal 't wel gauw weer in orde maken. En nu op nieuw aan 't werk.

Terwijl zij bezig zijn, wordt er zacht aan de bel getrokken. De meid doet de deur open en een arm kind staat op de stoep. Het vraagt een aalmoes voor hare zieke moeder, die al een paar dagen op bed gelegen en niet veel meer te eten had.

Meteen komt de jufvrouw, die in de stad eene boodschap gedaan had, de deur in, en Johanna gaat dadelijk naar haar toe. Daardoor ziet zij ook 't arme kind.

„Wat is dat voor een kind, jufvrouw?” zoo begint ze; „mag ik het wel eens aan dat meisje vragen?”

Het knikken met het hoofd was genoegzaam, om haar van de gevraagde toestemming te verzekeren, en daarop zegt ze:

„Hoe heet ge, meisje?”

„Ik heet Mina, jongejuvrouw; mijne moeder is ziek, die heeft bijna niets te eten. Ze heet vrouw Schuiling. Ik wou eens vragen of mijnheer ook wat voor mij had.”

„Woont ge hier in de stad?”

„Neen, jongejuvrouw, we wonen buiten de stad, in dat kleine huisje links van den weg. Er staat een dikke boom voor ons huisje en tegen den muur groeit klimop.”

„Hebt gij ook mooi speelgoed?”

„Och neen, jongejuvrouw! Dat kost geld, en moeder heeft nauwelijks geld genoeg voor brood. Ik heb ook geen tijd om te spelen. Ik moet altijd boodschappen voor de menschen doen, om wat te verdienen. Des zondags alleen ga ik naar de Zondagschool.”

„Wel, ik leer in de week; 's zondags ben ik vrij. Dan leeren wij nooit.”

„Ja maar, op de Zondagschool wordt ook eigenlijk niet geleerd, dan alleen het versje en de tekst, die wij moeten opzeggen. Daar is altijd iemand, die uit den Bijbel vertelt en van den Heere Jezus verhaalt, hoe lief Hij de kinderen heeft.”

Mina scheen gaarne te willen gaan, nadat zij wat voor hare zieke moeder gekregen had. Zij bedankte er vriendelijk voor, zei beleefd goeden dag en liep hard naar huis.

Den volgenden dag was het mooi weer. Wel was het in de laatste dagen van November; maar het was toch nog niet erg koud, en daarbij, de zon scheen helder. 't Was gezond weer ook, en de jufvrouw ging met de drie jongste kinderen wandelen.

„Zouden we wel eens naar vrouw Schuiling mogen gaan?” zeide Johanna toen allen klaar waren.

„Vraag het uwe mama maar, kindlief,” antwoordde de jufvrouw. „Ik vind het goed.”

Johanna ging het hare moeder vragen, en hoewel deze het liever niet had, weigerde zij toch niet. Een oogenblik later waren onze wandelaars op weg.

Ze waren spoedig buiten de stad en konden nu verschillende wegen inslaan. Eén pad vooral lokte hen aan. 't Was aan beide zijden met boomen beplant, tusschen wier bijna naakte takken de zonnestralen helder doorvielen. Het pad liep ook wat opwaarts en scheen dan rechts af te dalen.

„Komaan,” zeide de jufvrouw, „laten we dezen weg inslaan. Dit is een aardige wandeling.”

„Zouden we dan wel bij vrouw Schuiling komen?” vroeg Johanna, waarschijnlijk bevreesd, dat ze niet zou te weten komen, waar Mina woonde.

„Ja, ik denk wel, dat we het huisje van de zieke weduwe vinden zullen. Ge hebt immers goed onthouden, wat dat arme kind u heeft gezegd?”

„Dat weet ik nog wel,” zeide de kleine Willem: „bij de deur stond een dikke boom.”

„En ook klimop tegen den muur,” voegde Johanna er bij.

„Nu, dit weet ge nog goed; maar wie weet mij nog te zeggen, wat ik eergisteren verteld heb? Misschien weet Louise het nog wel?”

Louise was op één na het jongste kind van den heer Van Bosting, en zal zoo wat zeven jaren oud geweest zijn.

Ze bedacht zich eerst, toen haar deze vraag gedaan werd, keek eens naar de toppen van de boomen en dan weer naar beneden, en zeide eindelijk op wat zachten toon:

„Het was van een herder en van schapen, jufvrouw. De herder paste zoo goed op zijn schaapjes en zorgde, dat er geen een wegliep, en dat ook geen wilde dieren ze kwaad konden doen.”

„Mooi zoo. Goed onthouden. En wie is wel die goede herder, die voor de kinderen zorgen kan en ze gaarne gelukkig maken wil? Wie weet dat nog?”

„Dat is de lieve Heere Jezus,” zeide Johanna dadelijk.
 „Hij roept de kinderen tot Zich.”

Zoo voortpratende en wandelende, waren ze het eene pad op- en het andere afgegaan. Juist bij eene kromming van den weg roept Willem in eens uit :

„Daar staat een dikke boom!”

„En ik zie het klimop!” zeide Louise met een blij gezicht.

Hier moest dan vrouw Schuiling wonen, zonder eenigen twijfel. En het was ook zoo. De kinderen keken wel vreemd op. Hun huis was zoo hoog en mooi, en dit was zoo klein en armoedig. Maar toch, alles zag er ordelijk en zindelijk uit.

Mina kwam eens buiten kijken, om te zien, wie daar waren, en zag nu dadelijk bekende gezichten. Zij liep gauw naar binnen, om het hare moeder te zeggen, en kwam toen weer aan de deur. De jufvrouw vroeg naar den toestand der weduwe, en daar deze dit van binnen hoorde, riep ze haar toe, of ze er niet even in wou komen. Daar was het juist om te doen, en spoedig was het kleine vertrek met de nieuwe gasten gevuld.

Bij het raam zat vrouw Schuiling. De versterkende voedingsmiddelen van den heer Van Bosting hadden haar goed gedaan, daar hare ziekte vooral uit gebrek aan goed voedsel voortgekomen was. Ze zag er opgeruimd uit, gevoelde zich wat beter, en meende, dat ze spoedig weder zou kunnen uitgaan, om te werken.

De kinderen hadden heel wat te zien, en ook Mina gaf haar oogen den kost.

De jufvrouw sprak met de weduwe, vroeg hoe oud zij was, of Mina goed op haar paste en of ze ook gaarne naar de Zondagschool ging.

„Ja, dit doet ze heel graag,” was 't antwoord op de laatste vraag. „En als we 't beleven en 't is Kerstfeest, dan is er ook feest in de Zondagschool. Dan is er een Kerstboom met veel lichtjes, en dan worden al de kinderen getracteerd.”

„Nu, dat zal wel aangenaam wezen, denk ik. Zijn er veel kinderen?”

„Wel tweehonderd, jufvrouw. En veel van die kinderen hooren thuis nooit iets uit den Bijbel. Sommigen wisten misschien vroeger niet eens, dat er een Bijbel was, waarin de Heer Jezus zoo vriendelijk zegt: Laat de kinderen tot Mij komen.”

„O zeker, vrouw Schuiling, de kinderen moeten vroeg met den besten Kindervriend bekend gemaakt worden. Laat Mina maar geregeld naar school gaan, en vergeet niet haar ook thuis den Bijbel te laten lezen. Maar het wordt tijd dat we gaan. Kom kinderen, we wandelen weer naar huis.”

Johanna fluisterde de jufvrouw wat in 't oor, en daarop ging ze naar Mina toe en gaf haar een mooien sinaasappel, dien zij dien morgen van haar papa gekregen had.

Vriendelijk lachende nam het arme kind dien aan, be-

schouwde hem met blijkbaar welgevallen, bedankte er voor, en beloofde er haar moeder dadelijk een goed stuk van.

Weltevreden ging men vervolgens uit elkander, en een poosje later was het arme huisje weer met het groote gebouw in de breede straat verwisseld.

II. Twee Kerstfeesten.

De eene dag na den ander ging ongestoord en spoedig voorbij. November had voor December plaats gemaakt, en de wintermaand deed alras gevoelen, dat men van haar niets had te verwachten, dan korte dagen met sneeuw en wind, en lange nachten met veel vorst. Al sinds lang hadden de boomen hun groen tooisel verloren en zag men alleen naakte takken met dorre en gele bladeren, waar de wind mee speelde en tolde. Alleen de denneboom bleef groen en frisch, als wilde hij duidelijk doen zien, dat in den barren winter toch niet alle leven ophoudt. De aarde gaat slechts sluimeren, om in het voorjaar met nieuwe krachten uit den langen winterslaap te ontwaken.

Langzamerhand snelde men het einde des jaars te gemoet en daarmee tevens het Kerstfeest.

Vrouw Schuiling had gezegd, dat de kinderen der Zondagschool dan een dubbel feest zouden vieren. Bij de her-

denking van Jezus' geboorte, die schoone Kerstgeschiedenis, ook dien Kerstboom met zijne lichten, het zinnebeeld van dat heerlijk Licht, dat in Bethlehem is opgegaan.

Wat werd de 26ste December met ongeduld en verlangen verbeid! De dagen gingen bijna te langzaam om en elken nieuwen morgen die kwam, werd er telkens gezegd, hoeveel er nog komen moesten, voor dat. . . .

Geduld maar, jong volkje! De dagen vliegen als een schaduw voorbij. Daar is de Kerstmorgen al aangebroken. Daar gaan aan den middag van den tweeden Kerstdag de deuren van het schoolgebouw al open, en ge kunt naar binnen gaan. Wees nu maar ordelijk en oplettend, en moge uw hart gevoelen hoe goed God is, dat Hij zijn eigen Zoon heeft gegeven, om u zalig te maken.

In het lokaal waren wel tweehonderd kinderen bijeen. Onder deze ook onze Mina. Achter de kinderen stonden vele groote menschen, die met genoeg en al die blijde aangezichten zagen. De Zondagschoolonderwijzer stond vóór de banken en kon dus zijne kinderen goed zien.

Alleen de Kerstboom was er niet. Wel stond er wat midden in 't vertrek, maar daar het met een grooten doek van linnen was omringd, kon men niet bespeuren wat er achter verborgen was. De kinderen gisten, dat er wel een Kerstboom door dat groote kleed zou bedekt worden, maar zij wisten het toch volstrekt niet zeker.

De onderwijzer bad en daarna zongen de kinderen het volgende lied:

A A N J E Z U S.

WIJZE: *O wanneer.*

Lieve Heer, lieve Heer,
 Ja, wij zingen U ter eer.
 U, die voor ons zijt geboren,
 Wil in gunst ons lofied hooren,
 Zie vol liefde op ons ter neer.

Gij zijt 't waard, Gij zijt 't waard:
 Neergekomen op deze aard',
 Om verloren zondaars 't leven,
 't Eeuwig leven weer te geven,
 Hebt Ge U zelf geen smart bespaard.

Maak ons vrij, maak ons vrij,
 Van der zonde slavernij.
 Zonder U gaan wij verloren,
 Doe ons naar uw roepstem hooren,
 Lieve Jezus, maak ons vrij.

Zwak is 't lied, zwak is 't lied,
 Dat ons kinderhart U biedt,
 Maar als we eens in 't koor der Englen
 U ons blij Hozanna menglen,
 Als genade ons is geschied, —

Vol en schoon, vol en schoon
 Klinkt dan onze jubeltoon:
 „Hem, die voor ons is gestorven,
 „'t Leven heeft voor ons verworven,
 „Hem alleen behoort de kroon.”

Aangenaam en liefelijk klonk dit gezang, waarmede Jezus door kindermonden lof werd toebereid. Het was sommigen van die kleinen aantezien, dat ze gevoelden wat ze, zingende, uitspraken. Vooral Mina Schuiling scheen er met haar gansche hart bij te zijn. Wat had ze stilen eerbiedig meegezongen! Wat stonden hare oogen helder en opgeruimd! Waarover zat ze nog eenige oogenblikken te denken, nadat de laatste toon van het lied reeds weggestorven was? Dacht ze misschien bij zich zelve: Zal ik Jezus ook eens Hozanna toezingen in het koor der Engelen?

Een der grootste kinderen moest nu de Kerstgeschiedenis vertellen, en dat ging heel goed. De onderwijzer deed aan anderen eenige vragen, en sprak toen eenigen tijd over de liefde van God, de gezegende gebeurtenis van den eeuwig gedenkwaardigen Kerstnacht en de blijde boodschap, die elke 25ste December ons bij vernieuwing weer brengt: De Heere Jezus is geboren en op aarde gekomen om zondaren zalig te maken.

Langzamerhand was het daglicht verdwenen en de avond gevallen. En nog altijd hadden de kinderen den Kerstboom maar niet gezien! Sommigen die eerst meenden, dat hij wel achter dien grooten linnen doek verborgen zou zijn, begonnen bijna te twifelen! Maar wat gebeurt er!

Achter dien doek begint het licht te worden. Eerst wat flauw en haast niet merkbaar. 't Wordt al duidelijker! 't Schijnt al meer en meer! Was die doek toch maar weg.

Ja, 't zal wel een Kerstboom zijn! Gelukkig, 't is er een! De gordijn valt en... daar staat de vurig verlangde boom, de groene den, met meer dan vijftig brandende kaarsjes!

„De Kerstboom! de Kerstboom!“ klonk het van alle zijden. „O wat mooi!“ riepen wel twintig stemmen. „En wat een groote!“ zei een ander! „Daar hangen sinaasappels in!“ riep weer een derde, die zeker al van die sappige vruchten meende te proeven. Wel een half uur lang konden de kinderen van 't zien haast niet verzadigd worden. En zelfs de groote menschen schepten er behagen in, en sommigen vonden het heel jammer, dat zij in hunne jeugd nooit een Kerstboom hadden gehad.

Toen de jeugdige gemoederen weer tot rust waren gekomen, zeide de onderwijzer: „Zou deze boom ons niet iets te zeggen hebben, lieve kinderen? Ik geloof het wel. Luistert eens. Al die geschenken, die tusschen deze groene takken hangen, hebben we te danken, aan wien? Aan den Heere Jezus, niet waar? Hij is 't, die ons dit alles uit liefde geeft, en van ons terugvraagt — ons hart, opdat Hij ons gelukkig zou maken. Die lichtjes, die zoo helder branden, wijzen ons ook op den Heere Jezus, het Licht der wereld, voor wien alle duisternis moet wijken. In den hemel zal 't altijd licht zijn, daar is geen nacht meer. Een ieder, die hier zijn hart aan Jezus geeft, zal eens daar door Hem eene plaats bereid worden. In 't Vaderhuis hierboven heerscht ook geen verdriet. Wel op deze aarde. Na dezen dag van vreugde, zullen we nog wel menig, menig droevig

uur krijgen. Dan, zegt het groen van onzen Kerstboom, op den Heere Jezus gezien en bedacht, wat Hij, als het groene hout voorgesteld, al heeft moeten doorstaan. Wat heeft Hij veel geleden, om ook kinderen zalig te maken! En zoo gaat het altijd, door tegenspoed en verdrietelikheden tot blijdschap en heerlijkheid. En wie op aarde voor den Heere Jezus moet lijden, hem is 't zaligst lot in den hemel weggelegd. Komt kinderen, zingen we nu nog te zamen een Kerstlied."

Het lied was gezongen en de kinderen werden nu rijkelijk onthaald. Aan krentenbrood en chocolade was geen gebrek. Ook kreeg ieder een Kerstboekje, en werden nog kleedingstukken en kleine geschenken uitgedeeld. Ten slotte werd de boom geplunderd en elk der kleinen kreeg er wat uit.

Blijdschap en tevredenheid straalden iedereen van het gelaat. Het was een heerlijk feest, onvergetelijk voor allen, die het mede gevierd hadden.

Nog eenmaal hieven de kinderen nu een danklied aan. De onderwijzer bad. Hij dankte den goeden God voor diens rijke gaven, voor die genotvolle uren, en beval al de aanwezigen Hem aan, die niet van ons scheidt, ook al gaan wij uit elkander, wanneer wij ons naar zijnen wil gedragen.

Een uur later, en al de kinderen waren weder onder het ouderlijke dak, en zat ook Mina hare moeder, die gretig luisterde, veel te vertellen van wat er dien middag was gebeurd.

Toen Mina uit de Zondagschool naar huis was gegaan, was ze langs de woning van den heer Van Bosting gekomen. In de benedenkamers van het gebouw was het een en al licht, en Mina hoorde muziek maken en zingen. Zouden deze rijke kinderen ook een Kerstboom hebben, dacht ze. En zouden ze nu van den Heere Jezus zingen? 't Zal daar wel mooi zijn in huis! Maar ze kunnen toch niet meer plezier hebben, dan wij hebben gehad.

En tevreden met haar lot ging het arme meisje spoedig naar huis, want het was tamelijk koud.

't Was dien avond erg druk bij de familie Van Bosting. Een paar vrienden en vriendinnen waren uitgenoodigd en gekomen. Men sprak over allerlei dingen, over stad en land, onder het genot van spijs en drank. De beide oudste kinderen mochten ook in het gezelschap zijn.

Onder de gasten waren er, die bijzonder mooi op de piano konden spelen. De kleine Johanna zou nu ook eens laten hooren, hoe ver zij het al in deze kunst had gebracht. Op een klein stoeltje ging zij voor de piano zitten; en ten genoeg van al de hoorders, speelde zij zoo vlug en zuiver, dat de heer Van Bosting zijne dochter van blijdschap een zoen op het voorhoofd gaf.

„Mag ik u wel iets vragen, papa?” zeide Johanna.

„Jawel, lieve meid; maar ik vrees, dat ik misschien geen antwoord op uwe vraag kan geven,” voegde hij er lachende bij.

„Neen, ik vraag niet moeielijk. Weet u wel wat Kerstfeest beteekent?”

Blijkbaar scheen de heer Van Bosting zulk eene vraag niet verwacht te hebben. Naar zijn gezicht te oordeelen, zou men bijna gelooven, dat hij de waarheid sprak, toen hij zeide, misschien het antwoord te moeten schuldig blijven.

„Wel, hoe komt gij daar zoo bij, om dat te vragen, kindlief? ik dacht dat het geheel iets anders zou zijn. Maar hoe bedoelt ge het?”

„Ik kan het haast niet anders zeggen, pa. Weet u voor Kerstfeest nog een ander woord, dat wat duidelijker is. De jufvrouw heeft het mij geleerd.”

„Och, de jufvrouw is altijd bezig met u zulke vreemde dingen te leeren. Dat zal ook wel van weinig belang zijn, denk ik. Nu zeg het maar.”

„Kerstfeest beteekent Christusfeest, pa! De jufvrouw heeft ons er van verteld, waarom deze dag zoo heet. In eene stad, in Bethlehem, hier ver van daan in Azië, is de Heere Jezus geboren, die veel van kinderen houdt. O, u had 't eens moeten hooren. Wil ik 't u eens vertellen?”

„Neen, nu niet, Johanna; ik moet nu met de heeren praten. Later eens. Speel nu nog een stukje en dan kunt ge heengaan.”

„Mag ik er wel bij zingen ook?”

Allen vonden het goed. Johanna speelde en zong er een Kerstlied bij, dat iedereen het hooren kon.

Dat klonk haar vader al wonder vreemd in de ooren, en het scheen de goedkeuring van moeder ook niet weg te dragen. De overige gasten mompelden en zeiden niets.

Een Kerstlied, gezongen in het huis van den heer Van Bosting en door een der dochters, dit bevreesdde allen. 't Was velen, helaas! ter nauwernood in de gedachten gekomen, wat 25 en 26 December te zeggen hadden, en nu hoorden ze hier in die prachtige zaal een lied zingen, dat er hen in eens aan herinnerde! Niemand had dit kunnen denken.

„Wie heeft u dat geleerd, Johanna?” vroeg mevrouw Van Bosting.

„De jufvrouw, mama. Hetzelfde lied hebben de kinderen van de Zondagschool ook gezongen, waar het arme kind van vrouw Schuiling heengaat.”

„Ge schijnt al aardig goed op de hoogte te zijn, mijn kind. Ik verlang, dat ge niet meer bij die arme vrouw komt. Ge moogt niet meer met haar of hare dochter spreken. Foei! Ik zal het de jufvrouw ook zeggen.”

„Maar, mama, Mina is een aardig meisje. Ze leert mij innumers geen kwaad. Van daag zou ze met de andere kinderen een Kerstboom zien.”

„Dien zal papa voor u ook wel klaar willen maken, als ge dat zoo graag hebt.”

„Jawel,” viel papa in, „op een ander jaar zult ge ook een Kerstboom hebben, veel mooier dan die van Mina. Doe nu maar wat mama u heeft gezegd, Johanna, en groet het gezelschap. Ge kunt dan naar de jufvrouw gaan op hare kamer.”

Johanna deed gelijk haar bevolen werd en was spoe-

dig in het aangewezen vertrek op de tweede verdieping.

Het gezelschap bleef nog langen tijd bijeen. Eerst laat ging men uit elkander, zonder andere herinnering van het Kerstfeest te hebben, dan den prettigen avond bij den heer Van Bosting en het piauospel van Johanna. Van het lied, dat zij gezongen had, was niets in het geheugen der hoorders overgebleven, dan enkele klanken, die even spoedig zouden verdwijnen als de sneeuwvlokken, die den grond bedekten, voor de zonnestralen.

Den volgenden morgen werd de jufvrouw gelast, om voortaan met de kinderen niet meer bij vrouw Schuiling te komen, en ook niet met hen over den Bijbel te spreken, of daaruit te vertellen. Mevrouw Van Bosting had woord gehouden.

III. De mensch wikt, maar God beschikt.

Alles op de aarde is aan afwisseling en verandering onderhevig. We behoeven onze oogen slechts open te doen en rond te kijken, om ons daarvan te overtuigen. Ouden van dagen en jongen van jaren sterven, en hunne plaatsen worden door anderen ingenomen. De herfst wordt door den winter gevolgd, en deze maakt weder plaats voor de lieve lente. Dag en nacht wisselen elkander geregeld af. Paleizen en hutten storten in en verdwijnen. Op vreugde volgt droefheid; na regen komt zonneshijn.

Alles wisselt hier beneden,
God alléén verandert niet.

De familie Van Bosting zou spoedig ruimschoots in deze algemeene lotsverwisseling deelen.

Met het nieuwe jaar, dat eenige dagen na het verloopene Kersfeest ingetreden was, begon de winter in hevigheid toetenemen. Het was vinnig koud. Het water was dicht-

gevroren en het ijs sterk genoeg, om de liefhebbers van het schaatsenrijden te kunnen dragen, altijd met de noodige voorzichtigheid.

Welgemoed en warm gekleed stapte de dertienjarige Leonard Van Bosting met zijne schaatsen in de hand het huis uit. Hij zou, met toestemming van papa, eenige uren met zijne vriendjes op het ijs gaan doorbrengen en eens flink rijden. Wat een genot, over die lange baan te zwieren, en groote streken te maken! Zijne makkers voorbij te rijden en allen ver achter zich te laten! Bij zulk een pret, meende Leonard, kon niets halen!

Vlug en snel gleden onze ridders over de ijsvlakte! Slechts op ééne plaats moesten ze wat voorzichtiger zijn. Daar was het ijs broos en tevens open, omdat men er eene bijt in gehakt had. Overigens was de baan goed, zoodat verscheidene liefhebbers van het schaatsenrijden hier hun hart ophaalden.

Geruimen tijd had men zich met dit spel reeds bezig gehouden. Een enkele maal had deze wel eens een tuimel gemaakt en was gene vrij onzacht met het ijs in aanraking geweest, of ook wel met een zijner makkers, maar men had het er toch zonder ongelukken afgebracht.

't Werd nu zachtjes aan tijd, om aan naar huis gaan te denken. Nog eenmaal zou men de baan afrijden, en wie dan de eerste was, hij zou de koning der schaatsenrijders zijn van dien dag.

Wie nu maar 't geluk had nummer één te wezen!

„Voorwaarts!” riep een der mederijders, en daar ging het heen. Alle krachten werden ingespannen en ieder deed zijn uiterste best. Aan gevaren dacht niemand. Aan de bijt in het ijs ook niet.

Ook Leonard dacht er niet aan. Al spoedig was hij zijne makkers voorgekomen, en nu moest hij zich duchtig in de weer stellen, om voor te blijven ook. Geheel vervuld van de gedachte, om 't eerst aan het eind van de baan te wezen, moest hij gedurig eens omzien, om te weten hoe ver zijne makkers achter hem bleven. Een van hen is Leonard al zeer nabij. Wat, zou hij het nu toch nog verliezen! Zoo na bij de aangewezen plaats en dan nog niet de eerste te zijn! Dat gaat niet aan! Alles beproeven, wat maar kan aangewend worden, is de eenige uitweg.

En hij blijft voor. Maar daar is hij bij de bijt. Ziet hij die gevaarlijke plaats niet? Hij kijkt achterom naar zijn vriend. — Leonard pas op!... 't Is te laat. De kant brokkelt af, en in de snelle vaart slingert hij met kracht onder het ijs. Arme jongen!

„Help! help!” klinkt het van alle zijden. In een oogenblik schieten er eene menigte menschen toe. De schaatsen worden losgebonden, en met den scherpen kant slaat men op het ijs! Och, het helpt niets. Een bijl wordt gehaald en daarmee het ijs stukgeslagen. Gelukkig. De bijt wordt veel grooter. Men haast en rept zich, al jammerende en weenende. Daar wordt eindelijk de 13jarige knaap met een haak onder het ijs van daan gehaald. Hij is dood....

Plotseling was dit jeugdige leven geëindigd en de tijd met de eeuwigheid verwisseld.

Och, wat waren de ouders bedroefd, toen zij het treurig bericht vernamen, en hun zoon, die voor eenige uren nog gezond de woning verlaten had, thans dood werd binnengedragen. Zij hadden wel alles willen geven, om hem weer in 't leven terug te roepen, en alle middelen werden aangewend. Het mocht niets baten. Hun Leonard was dood en zijn lot beslist, beslist voor eeuwig.

De familie Van Bosting was ontroostbaar over dit verlies. Waar zouden ze ook troost vinden? Geld en goed kon hun dien niet verschaffen. En de eenige bron, die ons onder alle levensomstandigheden troost aanbrengen kan, de dierbare Bijbel, was voor hen een gesloten en duister boek Arme ouders!

De jufvrouw hield zich vooral met de kinderen bezig, en trachtte zooveel mogelijk hunne tranen te drogen, die zij over den dood van hun broertje schreiden.

Langen tijd was het stil en somber in dat groote huis, waar nu eene plaats ledig geworden was. En toen de eerste bloemen op Leonards graf bloeiden, de winter dus voorbij en de lente in het land was, toen werd eene tweede plaats ledig. De jufvrouw ging vertrekken. Nu zij voor de kinderen, die zij zou onderwijzen en opvoeden, den Bijbel moest sluiten, kon ze niet langer blijven. Haar hart had behoefte om over den Heere Jezus te spreken, en Hem, als der kinderen Vriend en Zaligmaker, aan kinderen voorte-

stellen; daarom had ze eene plaats gezocht en gevonden, waar ze dit veilig doen kon.

Al de kinderen, maar vooral Johanna, speet het zeer, dat de jufvrouw heenging, die zoo goed vertellen kon en altijd zoo aardig en vriendelijk was!

In de laatste dagen van Juli maakte de familie Van Bosting zich gereed, om naar Duitschland te gaan, en daar drie weken door te brengen. Dat had heel wat drukte gegeven. Veel moest er voor zulk eene verre en lange reis klaar gemaakt worden. Kisten en koffers waren volgepakt. Nog één dag en dan zou de reis aanvangen.

Maar wat gebeurt?

Den avond te voren kreeg de heer Van Bosting een brief. Onder het lezen verbleekte hij. Geen wonder ook. In den brief stond toch, dat hij eensklaps bijna al zijn geld verloren had. Van een rijk man was hij een eenvoudige burger geworden.

O, welk een droevige teleurstelling! Al de gevormde plannen lagen plotseling in duigen. Natuurlijk, van de geheele reis kwam niets. Alles moest worden aangewend en opgeofferd om, zooveel mogelijk, den naam van eedlijk man te behouden!

Dagen achtereen sprak men in de stad nergens over, dan over het groote verlies, dat de rijke familie Van Bosting had getroffen.

En de familie zelve? Och, ze was diep vernederd, en

gevoelde ziel zeer ongelukkig. De afstand tusschen haar en vrouw Schuiling was veel minder geworden.

Maar ook andermaal geen troost. De Heer, die hier zoo rijk had gezegend, was er nooit voor gedankt, ja geheel vergeten. Hij die slaat, maar ook heelt, was in die groote woning altijd een onbekende gebleven. Nu kon Hij, de Almachtige, ook geen troost aanbrengen en het hart niet geruststellen onder de rampen des levens.

Geheel anders de arme weduwe. Toen haar man was gestorven en zij dus hem moest missen, die voor haar en Mina het brood verdiende, had ze met een geloovig hart kunnen zeggen: „De Heer gaf, de Heer nam, de naam des Heeren zij geloofd.” En kalme en berusting in haar lot was nedergedaald in haar gemoed.

Eenigen tijd daarna werd er niet verre van het huisje van vrouw Schuiling een klein, maar net burgerhuis gebouwd. Er werd met spoed aan gewerkt, want het moest weldra klaar zijn.

Mina kon zich niet begrijpen, wie er bij hen in de buurt zou komen wonen. Doch toen het huis onder dak en kort daarop bewoonbaar was, werd het raadsel opgehelderd. Het was voor den heer Van Bosting bestemd. Op zekeren avond betrok hij het met zijne vrouw en drie kinderen. Het huis in de breede straat was verkocht, en voortaan zou hij nu buiten de stad zijn verblijf houden. Met hetgeen hem van al zijn rijkdom nog was overgebleven zou hij trachten door een kleinen handel in de behoeften van zijn huisgezin te voorzien.

Gewisselijk, God de Heer maakt rijk en arm. Hij verhoogt; maar ook vernedert Hij.

En wat mevrouw Van Bosting vroeger hoogmoedig had willen te keer gaan, dat kwam nu onwillekeurig tot stand. Hare kinderen kwamen veel met Mina in aanraking, die er immers uetjes en zindelijk gekleed uitzag en hun geen kwaad leerde, zooals Johanna gezegd had. Ze speelden zelfs met elkander en praatten veel. En gelukkig, verboden werd het niet.

De arme vrouw Schuiling had nu ook een huis te meer gekregen, waar zij geregeld en dikwijls kon werken en geld verdienen.

Onder al deze lotsverwisselingen volbracht echter de zon geregeld haren loop, en volgden de dagen elkander, zeker en snel, op. Het warme jaargetijde vlood heen, zoodat het weldra waar werd:

Ziet, de gele bladers vallen,
Met den zomer is 't gedaan.

IV. Wederom Kerstfeest.

p zekeren Septembermorgen zat de heer Van Bosting met zijne vrouw en kinderen aan 't ontbijt. Zooals het in de laatste weken wel meer gebeurde, sinds dien avond, waarop die ongelukkige tijding kwam, zoo ging het ook nu. Er werd weinig gesproken. Door de ouders werd echter des te meer gedacht. En de gedachten waren altijd niet even aangenaam. De vervlogen dagen lagen nog te versch in het geheugen, om ze zoo gauw te vergeten.

En de kinderen? Och, ze hadden zich nog al spoedig in hun nieuwen stand geschikt. Het speelgoed was wel zoo ruim niet; de prentenboeken waren wel oud, zonder dat er nog nieuwe kwamen, en van hetgeen ze vroeger genoten, bleef wel veel achterwege; maar toch, het was aan hunne jaren eigen, om spoediger onaangename dingen in het vergeetboek te schrijven.

Johanna vond echter, dat papa somtijds geheel anders was dan vroeger in de stad. Dikwijls was hij knorrig en

zag zoo onvriendelijk. En mama schreide gedurig; dit had zij zelve en heel goed gezien. Toen was ze hare moeder nog om den hals gevallen en had haar een zoen gegeven.

Nu echter, op dezen helderen Septembermorgen, dus al drie maanden nadat de groote reis opgegeven was, stond ieders gelaat nog al opgeruimd. Dat viel voor Johanna goed uit. Ze had al sinds lang wat willen vragen, en nu moest het maar geschieden. De gelegenheid scheen gunstig.

„Mama,” zoo begon zij, „zou ik wel met Mina Schuiling naar de Zondagschool mogen gaan? Mina heeft het mij al een paar malen gevraagd.”

Het antwoord liet zich een poosje wachten; daarom voegde Johanna er bij:

„Ik beloof u, dat ik goed zal oppassen. Dan zal ik u ook vertellen, wat ik op de Zondagschool leer.”

„Gij maakt u, geloof ik, wat al te druk met Mina, mijn kind,” zeide mama eindelijk. „Doet gij niet? Mij dunkt, ik zou daar vooreerst nog maar niet aan denken. Later zal ik wel eens zien hoe het gaat.”

„Maar mama, ik zou toch zoo gaarne meegaan. Als gij Mina eens kondt hooren vertellen en zingen, dan zou u het zeker doen. En dat leert ze daar allemaal. Och, doe het maar; dan zal ik u ook een zoen geven.”

En Johanna zag hierbij zoo vriendelijk, dat het moeite kostte, om te weigeren. Of zij dit ook in de oogen van hare moeder las, dan of zij dit deed om haar onschuldig verzoek kracht bijzetten — dit weet ik niet. Maar

zeker is het, dat zij opstond en hare maan een hartelijken zoen gaf, die niet onbeantwoord bleef.

Het doel werd bereikt. Johanna mocht met Mina de Zondagschool bezoeken, waartoe haar vader ook zijne toestemming gaf. En den eersten Zondag den besten ging zij opgeruimd en blijde mee. Wie er in 't vervolg ook ontbrak, zij niet. Het versje en den tekst kende zij geregeld. Daar ontbrak geen woordje aan. En als zij eene enkele maal moest thuis blijven, vond zij dit zeer onplezierig.

Het duurde evenwel niet lang of Louise kreeg ook lust, om met haar zusje meetegaan. Johanna maakte ook dit bij hare moeder in orde, en weldra bezochten de beide zusters samen de Zondagschool.

Dat uur, op den eersten dag der week, vonden ze al spoedig heel prettig. Naar het vertellen uit den Bijbel te luisteren, deden ze gaarne. En wat waren dat mooie verhalen! Wat speet het hun, als die ondeugende broeders Jozef als slaaf verkochten, en wat waren ze blij, als Jozef eindelijk zijn vader terug zag! Hoe trouw zorgde de Heer voor Elia, den profeet! Hoe ernstig sprak de onderwijzer over de gevolgen van de zonde! En hoe vurig kon hij over den Heere Jezus spreken, die de zonden vergeven kan en wil, en de kinderen als lammeren in zijne armen nemen en voor hen zorgen wil!

Te midden van al de genoegens, die zij vroeger in de stad hadden gesmaakt, waren de kinderen niet zoo tevreden en gelukkig geweest als thans. En ze waren den koning te

rijk af, als ze thuis aan hunne ouders konden vertellen, wat ze op de Zondagschool hadden gehoord.

Zoo was alles in het huisgezin van den heer Van Bosting veranderd! De geleden rampen droegen ruimschoots vrucht.

Eens op een zondag uit de school thuis komende, gaf Johanna haar vader het kaartje over, dat zij meegekregen had, en waarop gedrukt stond wat zij voor de volgende keer leeren moest. Louise liet het hare aan hare moeder zien, zoodat beiden zaten te lezen. Op het kaartje stond: „De Zoon des menschen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was,” Luk. 19 : 10; een tekst, aldus gekozen met het oog op het naderende Kerstfeest.

Toen de vader het gelezen had, stond hij op, ging naar den tuin achter het huis, en scheen blijkbaar sterk over iets te denken. Hij liep bedaard heen en weder en bleef nu en dan stilstaan, om naar iets te zien, zonder het echter bijzondere aandacht te schenken. Meermalen in den laatsten tijd had de heer Van Bosting, stil en in zichzelve gekeerd, de eenzaamheid opgezocht. Waarom?

Eindelijk komt Louise hem storen.

„O pa,” zegt ze, „ik ben blij, dat ik naar de Zondagschool ga.”

„Zoo, mijn kind, en waarom dat?”

„Omdat er zoo lief verteld wordt.”

„En hoort gij dat zoo graag? Komaan, vertel pa eens wat. Iets van dezen middag.”

„Ja, ik weet het nu zoo net niet meer. Wát weet ik er nog van. 't Is gauw Kerstfeest, en dan denken we aan de geboorte van den Heere Jezus. De Heere Jezus wil menschen, zooals pa, en ook kinderen gelukkig maken.”

„En daarom is de Heere Jezus uit den hemel op aarde gekomen,” zeide Johanna, die er inmiddels bijgekomen was. „Dat staat ook op het kaartje. De Heere Jezus hoort, als wij tot Hem bidden. En als ik kwaad gedaan heb, en ik vraag Hem om vergeving, dan vergeeft Hij mij ook.”

Papa wist niet wat hij zeggen zou. De tekst, het gesprek en de eenvoudigheid van zijne kinderen troffen zijn hart. Hij, die nooit aan bidden of vergeving had gedacht, kreeg daarin van zijne kinderen het eerste onderricht, waarvoor de goede God zijn hart ontsloot. Oprecht en welgemeend, voortkomend uit zijn hart, was het gebed, dat hij aan den avond van dien dag tot den Heer opzond, en daarna daalden vrede en blijdschap in zijn gemoed.

Johanna bevond, dat papa sinds dien dag niet knorrig en ontevreden meer was, terwijl de tranen van mama zeldzamer werden.

Vol van blijde verwachting ging men het Kerstfeest te gemoet. Het tweetal weken, dat nog verlopen moest, vloog om, en eindelijk daar sloeg de klok op den middag van den tweeden Kerstdag half vier, het bekende uur, waarop de kinderen van de Zondagschool, evenals het vorige jaar, in het gewone gebouw bij elkander zouden komen.

Er waren al weer meer kinderen dan verleden jaar. Hun getal was aanmerkelijk toegenomen. Ook Johanna Van Bosting was er, even goed als Mina Schuiling. Louise werd gemist. Ze was erg verkouden, en moest dus thuis blijven. Och, wat speet haar dat! Met oogen vol tranen had zij haar zusje en het buurmeisje nagestaard, zoo ver zij kon.

„Wees maar stil, Louise,” had papa tegen haar gezegd, „en veeg uw traantjes af, kindlief; ’t zal nog wel meevallen.”

En ’t viel boven verwachting mee.

De kinderen in de Zondagschool genoten weer veel. Ze baden en dankten, en zongen in hunne liederen van den Engelenzang in Bethlehem en van het Kindeken in de kribbe. Ze prezen den Heere Jezus, die een kind had willen worden, om ook kinderen den hemel te kunnen doen binnengaan. Ze maakten God groot, die zijnen eeniggeboren Zoon had gegeven tot een Zaligmaker en Redder van zondaren.

Ook de Kerstboom was er. Even nieuw en aantrekkelijk was het gezicht van die helderbrandende lichtjes als verleden jaar. Even gretig namen de kinderen de geschenken aan. Even welkom waren de versnaperingen, die hun werden aangeboden.

’t Was onderwijl al zes uur geworden, en de onderwijzer, na God voor zulk een feestdag gedankt te hebben, liet de kinderen naar huis gaan.

Buiten was het donker. De gaslantaarns brandden wel, maar daar het erg mistig was, verspreidden ze weinig licht. Veel kinderen werden dan ook door hunne ouders afgehaald, en anderen, die in dezelfde buurt woonden, gingen te zamen.

Maar wie grijpt daar eensklaps Johanna Van Bosting bij den arm? 't Kind kijkt achterom, en ziet... de jufvrouw, die zoo vriendelijk voor haar was, en die ze al in geen maanden gezien had.

„Dag jufvrouw, dag lieve jufvrouw,” waren de eerste woorden, die Johanna over de lippen kwamen. „O, wat ben ik blij. Brengt u mij naar huis?”

„Ja, mijn kind, ik ga met u mee.”

„Mag Mina ook wel met ons gaan, jufvrouw?”

„Welzeker, met ons drieën zullen wij het huis, denk ik, wel kunnen vinden. Maar hebt ge uw manteltje wel goed dichtgeknoopt, Johanna? Hier heb ik ook nog een dasje, want ge zijt warm, dat moet gij nog om den hals doen.”

Johanna keek vreemd op, toen de jufvrouw met het dasje voor den dag kwam. Dat moest zij toch uit huis meegenomen hebben, en de jufvrouw was in de nieuwe woning nog niet geweest. Zou papa haar dan gezonden hebben? Had mama het dasje soms gegeven? Ze kon het niet begrijpen.

't Zou haar weldra duidelijk worden.

Spoedig was men de stad uit, en bij het huisje van

vrouw Schuiling gekomen. Mina groette en ging naar hare moeder. Een paar schreden verder en een paar minuten later, en ook Johanna was bij hare ouders, binnengebracht door de jufvrouw.

Geen wonder, dat Johanna, wier hart vol was, spoedig aan 't vertellen ging, waarnaar Louise vooral gretig luisterde, die het bij vernieuwing jammer vond, dat ze juist nu ziek was geworden.

Maar daar wordt gebeld! He! wie zou dat zijn? Johanna gaat kijken, op verzoek van mama, en komt met een verwonderd gezicht het nieuws brengen, dat vrouw Schuiling er is met Mina.

De nieuwe gasten kwamen binnen en de ontvangst was recht hartelijk.

Eenige oogenblikken daarna ging de heer Van Bosting de kamer uit, en een kwartier later terugkomende, zei de hij:

„We moesten van avond maar in de andere kamer gaan zitten. Als nu mama en de jufvrouw en vrouw Schuiling eerst gaan, dan kom ik zoo met de kinderen.”

Niemand had hier iets tegen. De groote menschen vertrokken en papa volgde met de kinderen, doch zoo, dat de eersten reeds gezeten waren en de deur weer dicht was, voor dat de laatsten kwamen.

Papa tikte even op de deur. Deze ging wagenwijd open — en daar stonden de kinderen nu in eens voor een... Kerstboom, midden op de tafel in een groenen bak.

Dat hadden ze niet verwacht. Dit zeiden hunne oogen en woorden.

„Dat is een aangename verrassing, niet waar Louise?” zeide mama. „Wat zegt ge daar nu van? Is het niet mooi?”

„Zoo iets moois heb ik nog nooit gezien, mama,” zeide Louise, die van blijdschap vergat dat ze ziek was. „Kon Leonard dat nu ook nog eens zien! Verleden jaar was hij nog bij ons.”

Deze onschuldige woorden maakten het ouderhart week, en brachten den dertienjarigen knaap in herinnering, die zoo plotseling door den dood was weggerukt. Menig oog stond vol tranen. Er heerschte een akelige stilte.

Dit scheen den kleinen Willem te verdrieten. Op eens loopt hij naar zijn vader, omvat zijne knieën, en zegt:

„Ik heb de kaarsjes van den boom geteld.”

„En hoeveel zijn er dan, ventje?”

„Veertien.”

„Misgeraden. Er zijn er . . .”

„Twintig,” viel Louise in. „Wim heeft zeker de bovenste niet kunnen zien.”

„Dat denk ik ook, meisje. En misschien heeft dit kleine ventje er wel naar geraden ook.”

„Nee, papa, ik heb ze eerlijk geteld.”

„Nu, dan hebt ge er zeker wat overgeslagen. Er staan er toch twintig in, mijn jongen. — Kom, ga nu eens hier op mijne knie zitten en houd u eens stil. Johanna en

Mina zullen het versje zingen, dat zij in de Zondagschool gezongen hebben.

De meisjes gehoorzaamden, en voor de eerste maal werd er een Kerstlied gezongen op verzoek van den heer Van Bosting en in zijne eigene woning.

„Voortaan moogt ge zoo dikwijls als ge wilt, in huis van den Heere Jezus zingen, lieve kinderen,” zeide papa vervolgens. „Vroeger verbood ik het u. Thans zing ik mee, als ik kan. Daarom heb ik ook dezen Kerstboom laten in orde maken en de jufvrouw met vrouw Schuiling en de kleine Mina hier gevraagd. Nu zitten of staan we er allen om heen. We kunnen spreken van de liefde van God en zijne groote goedheid. Want Jezus is geboren en in de wereld gekomen, om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.”

„Dat stond ook op het kaartje pa,” zeide Johanna.

„Juist, mijn kind, dat woord gebruikte God, om mij op den Heere Jezus te wijzen. Hij heeft mij gezocht en zal mij zalig maken. En pa zou nu zoo gaarne willen, dat zijne kinderen den Heere Jezus ook liefhadden. Daarom moet gij maar veel tot Hem bidden. Hij zelf heeft gezegd: Kinderen, komt tot Mij.”

„Verleden jaar hadden wij geen Kerstboom, pa,” zeide Louise.

„Toen was er wel een in de Zondagschool, mijnheer,” hernam Mina. „Ik ben er toen ook geweest.”

„Wel beloofde ik er u op het vorige Kerstfeest een,

maar ik dacht toen niet, dat het zou zijn zooals het nu is. We hebben veel verdriet gehad in dit jaar; maar toch, niet waar vrouw Schuiling," ging de heer Van Bosting voort, „mogen we den Engelenzang wel herhalen :

Eere zij God in de hoogste hemelen ;

Vrede op aarde.

In de menschen een welbehagen.

„Om dien nu te zingen, pa?" vroeg Johanna.

„Dat juist niet, mijn kind. Ik wilde er mee zeggen, dat God onzen lof en dank zoo waard is, omdat Hij uit het kwade, het goede heeft doen voortkomen. Dat Hij voor onrust en ontevredenheid, kalmte en vrede heeft geschonken in ons hart. Dat Hij dit alles heeft gedaan, omdat Hij, ter wille van zijnen lieven Zoon, een welbehagen heeft in de menschen en ook gehad heeft in ons."

„Blijft de jufvrouw nu weer bij ons, pa? Ik zou het wel gaarne willen," zei Johanna wederom.

„Nee, mijn kind, dat kan niet meer; maar wel een paar dagen."

„En dan moogt ge met de jufvrouw gaan wandelen, evenals vroeger," voegde mama er bij.

„En mag de jufvrouw ons dan ook weer vertellen?"

„Welzeker. De jufvrouw mag uit den Bijbel vertellen naar hartelust. De kinderen mogen van den Heere Jezus zingen en goed luisteren. En papa zal ons ook zelf uit den Bijbel voorlezen," was moeders antwoord.

„Dat deed mijn overleden man ook altijd,” hernam de weduwe. „En meer dan eens hebben we ondervonden, bij ziekte en armoede, zoowel als in gezondheid en voorspoed, hoeveel raad en troost, voorlichting en steun er in den dierbaren Bijbel te vinden is. Wel was hij voor ons: een lamp voor onzen voet en een licht op ons pad.”

„Gewis, vrouw Schuiling,” zeide de heer Van Bosting, „zoo is het. Ik hoop dat het, van dit Kerstfeest af, voor ons allen zijn zal: Aangaande mij en mijn huis, wij zullen den Heer dienen.”

En zoo ging het gesprek onderling voort. Als de groote menschen spraken, zwegen de kleinen en luisterden. Maar zoo werd het ook allengskens tijd, dat de laatsten naar bed moesten. Ze hadden veel gezien en gehoord. En de kleine Willem begon al vast te knikkebollen.

Al spoedig werden er toebereidselen gemaakt voor het vertrek van het jonge volkje.

„Wacht nog even,” zeide papa. „Ik heb nog wat voor u. Wie wil er nog wat hebben?”

„Ik! ik!” riepen allén te gelijk.

„Nu, daar hebt ge dan ieder nog een sinaasappel, dien kunt ge opeten, wanneer ge wilt. En ter herinnering aan dezen Kerstdag, den eersten in mijn leven, dien ik met mijne huisgenooten in den dienst van God heb doorgebracht, krijgt gij allen een Bijbeltje van mij. Hier!”

En elke hand werd met een Bijbel gevuld.

„Ik bid van God, dat gij allen in uw leven zulk een

Kerstfeest moogt hebben, waarop ge zeggen kunt: „Ik heb Jezus lief. Hij is ook voor mij geboren,” voegde de heer Van Bosting er met een geroerd hart bij.

Ieder was getroffen. Ieder gevoelde, dat het verreweg het beste is, dicht bij God te zijn.

Met een blij hart zeiden de kinderen elk der aanwezigen goeden nacht, aten daarna hun avondboterham, en gingen ter ruste. Evenals vroeger ging de jufvrouw ook thans met hen mee, doch liet hen vooraf nederknielen voor den stoel, waarop hunne kleederen lagen, hunne handjes vouwen en — bidden. Dit nu was anders dan vroeger. Dat gebeurde toen niet.

Een uurtje later namen ook vrouw Schuiling en Mina afscheid. De laatste hield haar Bijbeltje, netjes gebonden en verguld op sneê, onder den schoot, opdat de vallende mist er toch geen vlakje op zou maken.

De Kerstdagen waren wederom voorbij.

Toen de gasten weg waren, zaten de heer Van Bosting met zijne vrouw en de jufvrouw nog eenige oogenblikken te zamen. Het Kerstfeest van het vorige jaar werd met het thans gevierde vergeleken. Het verschil was groot.

Toen — in het bezit van schepen en veel geld, geacht als een zeer rijk man; maar arm aan vrede en rust des harten, onverschillig voor dood en eeuwigheid.

Thans — na zulke zware verliezen, in een eenvoudig

huisje, van zijne voornamen vrienden verlaten, gevoed met het brood des bescheiden deels; maar rijk in God.

Het verlies bleek dus werkelijk winst te zijn; niet alleen voor den vader, maar ook voor de moeder en de kinderen. Van nu voortaan was de Bijbel voor hen allen een geopend boek. De dag werd met God begonnen en ook met Hem geëindigd.

En op de eerste ongedrukte bladzijde van het Boek der boeken, waaruit de heer Van Bosting zijne huisgenooten dagelijks voorlas, had hij met groote letters geschreven:

TER HERINNERING AAN HET EERSTE KERSTFEEST

DAT IK MET MIJNE KINDEREN

IN DEN DIENST DES HEEREN

HEB GEVIERT.

En daaronder:

Luk. 19 : 10. „De Zoon des menschen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.”

UITGAVEN VOOR HET KERSTFEEST

VAN DE

Nederlandsche Zondagschool-Vereeniging.

**C. S. Adama van Scheltema. De jeugdige krijgs-
held Frits en de vijanden, die hij overwon.**
Een verhaal uit den tijd der Kerkhervorming. Naar
het Engelsch. Met plaatjes.
Prijs *f* 0.30; 25 Exempl. *f* 6.25; 100 Ex. *f* 20.—.

**T. M. Looman. Het Kind Jezus. Een voorbeeld
voor kinderen.**
Prijs *f* 0.15; 25 Exempl. *f* 3.—; 100 Ex. *f* 10.—.

**C. S. Adama van Scheltema. De vreeze Gods is
wijsheid. Twee Kerstverhalen.**
Prijs *f* 0.10; 25 Ex. *f* 2.—; 100 Ex. *f* 7.50.

T. M. Looman. Een gezegend Kerstfeest.

**De geschiedenis van de arme vrouw Dortel,
Een Kerstverhaal.**

**Wat de lichtjes van den Kerstboom ons alzoo
vertellen.**

**Twee dagen in Herrestad, of: Het Kerstfeest in
Zweden.**

**T. M. Looman. Goddelijke uitredding op het
Kerstfeest.**

Ph. J. Hoedemaker. Onverdiende Liefde.

E. van Weede van Dijkveld. De Kerstavond.

**T. M. Looman. De Lichtkroon met 28 lichten,
gevolgd van eene Kerstbeloening voor trouwe kinder-
lijke liefde.**

**C. S. Adama van Scheltema. Wie Jezus voor
Kinderen is.**

Prijs van elk dezer boekjes *f* 0.40; 100 Ex. *f* 7.50*

Zes Kerstliederen met muziek.

Prijs *f* 0.05; elk afzonderlijk *f* 0.01; 100 Ex. *f* 0.60;
1000 Ex. *f* 5.—.

**C. S. Adama van Scheltema. Wat kinderen kun-
nen doen.**

Een brief, door V. W. V. D.

Prijs elk *f* 0.05; 100 Ex. *f* 4.—.

**Ph. J. Hoedemaker. De laatste Kerstnacht van
den Waldenzischen knaap.**

Prijs *f* 0.02; 100 Ex. *f* 1.50.

Stoondrukkerij van Roeloffzen & Hübner.

Prijs *f* —.15. 25 *Ex.* *f* 3.—.